

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלוגית נ' אלמוני

בפני כבוד השופט חננאל שרעבי

מבקשת

פלוגית

ע"י ב"ב עו"ד רינה פוליטי

נגד

משיב

אלמוני

ע"י ב"ב עו"ד זיו גרובר

בענין הקטינים

1. נ' ילידת 2004
2. ג' יליד 2006
3. ת' יליד 2009

פסק דין

1. עסקינן בבקשת רשות ערעור על החלטות בית משפט לענייני משפחה בחיפה (כב' השופטת הילה גורביץ' שינפלד) בתלה"מ 18-06-26788 מיום 4.8.19, מיום 16.9.19 ומיום 6.10.19. במסגרת ההחלטות הנ"ל הוטלו על המבקשת סנקציות בסך 2,500 ₪ לטובת האב וסכום זה לטובת אוצר המדינה בגין כל הפרה הקשורה להסדרי הלינה של הקטינים בבית האב (המשיב), טרם ניתנה החלטה בבקשת המבקשת להחליף את הגורם המטפל ותוך דחיית בקשת המבקשת לקיים דיון דחוף בעניינם של הקטינים, והכל (כך לגרסת המבקשת) מבלי לתת למבקשת את יומה בבית המשפט (להלן: "ההחלטות קמא").

רקע בזעיר אנפין

2. המבקשת (להלן גם: "האם") והמשיב (להלן גם: "האב") יהודים אשר נישאו זה לזה כדמו"י בשנת 2001 והתגרשו בשנת 2011. ביום 25.10.2016 אושר ההסכם בין הצדדים וניתן לו תוקף של פסק דין.
3. מנישואי הצדדים נולדו שלושת הקטינים. הקטינים מצויים במשמורת האם ועד ליום 12.6.18 (מועד הגשת התובענה קמא ע"י האב), לא התקיימו זמני שהות סדורים ורציפים עם האב.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

4. כאמור, ביום 12.6.18 הגיש האב את התובענה קמא לזמני שהות עם הקטינים. לפני פתיחת ההליך קמא ואף במסגרתו, פנו הצדדים לפסיכולוגית ד"ר ענבל בר-און שתסייע בקשיי ההורים עם הקטינים.
5. ד"ר בר-און הגישה לבית המשפט קמא חוות דעת מטעמה (לאחר שהתבקשה לעשות כן בהחלטה) ביום 2.11.18, במסגרתה ציינה כי לנוכח התנהלות האב, שמתבטאת בפוגענות ובהיעדר מוכנות לקחת אחריות בתפקודו ההורי, אין להפעיל לחץ על הקטינים לחדש עימו את הקשר.
6. בחוות דעתה, כללה ד"ר בר-און המלצות כדלקמן:
- א. לחייב את האב בטיפול והדרכה הורית על מנת לפתח ויסות ושליטה עצמית לצד התבוננות מעמיקה בצרכי ילדיו ולקיימת אחריות על תפקידו;
- ב. להפנות את הקטינים לטיפול פסיכולוגי פרטני על מנת לאפשר להם אזור נפרד ממוקד במסגרת הסכסוך של הוריהם;
- ג. לאחר כחצי שנה להתחיל הליך משפחתי שיכלול מפגשים משפחתיים הורה – ילד והדרכת הורים.
7. במהלך הדיון מיום 24.12.18 בבית משפט קמא, התבצעה שיחת טלפון לד"ר בר-און והוסכם כי מתמחה מטעמה, ד"ר אלון אורן (להלן: "ד"ר אורן") ימונה כמטפל מטעם בימ"ש, תחת הדרכתה של ד"ר בר-און.
8. ד"ר אורן התייצב לדיון שנקבע יומיים לאחר מכן, ביום 26.12.18 והוא מונה "כמומחה מטעם בית המשפט, לצורך חיזוק וחיידוש קשר בין האב ... ובין הקטינים נ' וג', ומתן טיפול משפחתי - כפי שיקול דעתו המקצועי".
9. הצדדים החלו בהליך טיפולי אצל ד"ר אורן, אשר הגיש לבית משפט קמא עדכונים מדי חודש על אודות התקדמות הטיפול, תוך שהוא מציין את שיתוף הפעולה והתקדמות הצדדים בטיפול.
10. הקטינה נ' הלכה לאב בזמני השהות (ואף מעבר לזמני השהות הקבועים, בעידוד האם) ללא בעיות ואף לנה אצלו. הקטינים ת' וג' סירבו בתחילה ללכת לבית האב אולם עם התקדמות הטיפול החלו להתמיד בזמני השהות ההדרגתיים שהגדיר ד"ר אורן ולשביעות רצון כולם – עד אשר "האב הפעיל מידת לחץ על הילדים שישנו אצלו ללא סיכום דבר זה עם האם, ואילו האם לא הביאה את הילדים למפגש עם האב ולא דאגה לאכוף את סדרי השהייה" (מתוך חוות הדעת של ד"ר אורן מיום 29.4.19), מה שסימל את תחילת הנסיגה בטיפול.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

11. בעדכונים הבאים הצביע המטפל על חוסר שיתוף פעולה לכאורה מצד האם, על רקע נסיונות
לכפות על הקטינים לינה בבית האב. בהחלטת בית המשפט קמא מיום 7.7.19 נקבע כי על
האם לכפות את הסדרי הלינה על הקטינים.
12. ביום 4.8.19 הגיש המטפל ד"ר אורן עדכון נוסף, במסגרתו דיווח על אירוע בריחה של אחד
הקטינים (צוין רק "הבן" בדיווח) בשעה 22:00 מבית האב בלילה בו היה אמור ללון אצלו
(הבת נ' לנה באותו לילה אצל האב). המשיך המטפל ותיאר הודעות קוליות שנשלחו לאב
מהקטינים ג' ות', שנוסחו באופן "מזלזל", "שלילי", "עוין ומפוצל", ולגישת המטפל, האם
לא הגיבה לדיווחו ברמת החומרה הנדרשת, לדעתו.
- בסוף העדכון הציע המטפל "להטיל סנקציה על הורה הנכשל בביצוע המשימה", דבר
שיסייע לדעתו "להצלחת התהליך ויבהיר להורה חד משמעית את חובתו הברורה".
13. על גבי עדכון זה ניתנה ההחלטה קמא ביום 4.8.19, כדלקמן:
- "כפי שציינתי עוד בהחלטתי מיום 7.7.19, על האם לכפות את הסדרי
הלינה וככול שהקטין מגיע לבייתה להשיבו לבית האב ללינה לאלתר.
בנסיבות כאן ובמיוחד על מנת לשמר את השגים אליהם הגיעה
המשפחה עד כה, אני מורה כי בגין כל מפגש בין האב ובין הקטינים
שלא יתקיים במלואו עם מי מהקטינים – משעת תחילתו ועד שעת
סיומו כולל לינה, תחוייב האב בתשלום סך של 2,500 ש"ח לאב וסכום
זהה לאוצר המדינה.
- המומחה יגיש עדכון עד ליום 21.8.19.
- המזכירות תמציא לצדדים".
14. המבקשת חשה כי חל משבר האמון בינה לבין המטפל ד"ר אורן. על כן הגישה המבקשת
מספר בקשות לבית משפט קמא – האחרונה שבהן למתן הוראות והחלפת הגורם הטיפולי.
ביום 16.9.19 ניתנה החלטת בית המשפט קמא כדלקמן:
- "אציין כבר כעת כי ספק בעיני אם בקשה זו מקימה עילה להחלפת
הגורם המטפל. המבקשת אינה גורם מקצועי ולא הוצגה כל אסמכתא
או ראיה לנטען בבקשה - למעט סברתה של האם. לתגובת המשיב תוך
30 יום. להסר ספק מובהר כי כל עוד לא ניתנה החלטה אחרת, הטיפול
ימשיך ויתנהל כפי הנחיות והוראות המטפל שמונה.
- המזכירות תמציא לצדדים ולמטפל".

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

15. כן הגישה המבקשת בקשה לקביעת מועד דיון בהקדם, לגביה נקבע בהחלטה מיום 16.9.19

כי:

3 "ראו החלטתי בבקשה 37 שניתנה מוקדם יותר היום (ההחלטה

4 שהובאה בסעי' 14 לעיל, ח"ש). לאחר שיוגשו עמדות הצדדים אבחן

5 הצורך בקיומו של דיון אם לאו.

6 המזכירות תמציא לצדדים".

16. בהמשך ניתן עדכנו של ד"ר אורן מיום 6.10.19. במסגרתו הצביע על סמכותה ההורית של

8 המבקשת כלוקה בחסר, וכן הצביע על חוסר הבנתה כי באחריותה לגרום לבנה להגיע

9 לטיפול. הוא קבע כי האם "זקוקה להמשך הקו המשפטי הנוכחי".

10 על גבי חוות דעת זו, ניתנה החלטת בית המשפט קמא, כהאי לישנא:

11 "עיינתי בעדכון. מהעדכון עולה כי האם משתפת פעולה עם הטיפול אך

12 במבחן התוצאה הבן אינו מגיע למפגשים. המדובר בקטין שטרם מלאו

13 לו 13. בגילו זה, אין הקטין יכול לנהל את זמנו לפי רצונו ועל ההורים

14 לפעול ולהפעיל את הסמכות ההורית לצורך קיום המפגשים במועדם.

15 על ב"כ האב להגיש פסיקתה לחתימתי בהתאם להחלטתי מיום

16 04.08.2019 ולפרט את מועדי המפגשים שלא התקיימו בגינם יש לחייב

17 את האם בתשלום שנפסק שם.

18 ככל שלא ידווח על-ידי ב"כ האב, תוך 15 יום, כי הקטין שב לקיים את

19 המפגשים במלואם, אבחן להתלות את המזונות המשולמים עבורו -

20 כולם או חלקם.

21 על שני ההורים להמשיך ולשתף פעולה עם הטיפול ולמלא את הנחיות

22 המומחה במלואן.

23 המומחה יגיש עדכון בעוד 30 יום ולאחר מכן אבחן האם יש מקום לקבוע

24 מועד לדיון לבחינת שאלת המשך המשמורת של הקטין.

25 המזכירות תמציא למומחה ולצדדים".

26 על כל ההחלטות, מימים 4.8.19, 16.9.19 ו- 6.10.19, הוגשה בקשת רשות הערעור דנן.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

נימוקי בקשת רשות הערעור

17. להלן טענות המבקשת בקצרה, כפי שעולות מבקשת רשות הערעור:

שגה בית המשפט קמא עת נתן החלטתו מיום 4.8.19, מכל אחת מהסיבות הבאות:

א. החלטת בית המשפט קמא לא עולה בקנה אחד עם היותה של האם רתומה בכל מאודה לתהליך הטיפול. ניתן להתרשם מעדכוני המטפל כי היא משתפת פעולה ואף הצליחה, תוך זמן קצר וע"י הפעלת סמכותה ההורית, לחדש את הקשר בין הקטינים לאביהם.

ב. קיים חשש כבד כי יישום ההחלטה יוביל לרגרסיה משמעותית בטיפול ובהישגים אליהם הגיעה המשפחה עד כה. הושגה התקדמות ממשית בקשר בין האב לקטינים, הדבר היחיד שטרם הושג הוא לינת הקטין ג' אצל האב.

ג. נראה כי קיים חוסר הבנה מצד המטפל, באשר להבנת האם והפנמת הוראות הטיפול מצידה, לבין הבעת מחשבותיה והערותיה בפני המטפל. המטפל מרבה לפרש את שאלות האם ודבריה כחוסר סמכותיות, ותרנות וציוד בקטינים ומשקף זאת בדיווחיו לבית המשפט קמא, המקבל ללא עוררין את מסקנות והנחות המטפל שמתבררות כשגויות.

ד. הסנקציה נקבעה בהחלטה ללא שנירך דיון, ולמצער ללא קבלת עמדות הצדדים עובר למתן ההחלטה. כמו כן, סכום הסנקציה שנקבע אינו מידתי ומופרז, ואין בסנקציה כדי להועיל, מאחר שהאם עושה כל שביכולה לקיים את הוראות הטיפול.

ה. על בית המשפט קמא לתת הוראות אופרטיביות לרבות מינוי פסיכולוג ילדים לצורך בחינת גישה שונה לטיפול בקטין ג', על מנת לבדוק את מקור סירובו (וסירובו של הקטין ג' בלבד מקרב שלושת הקטינים) ללון אצל האב.

שגה בית המשפט קמא עת נתן החלטתו מיום 16.9.19, מכל אחת מהסיבות הבאות:

ו. המבקשת עתרה בבית משפט קמא למתן הוראות והחלפת הגורם המטפל, לקיום דיון דחוף ולמינוי אפוטרופוס לדיון עבור הקטין ג', בעקבות הידרדרות שחלה במצבו ורצונה של האם כי קולו יישמע בפני בית המשפט.

ז. המתנה של 30 ימים נוספים עד קבלת תגובת האב עלולה להחמיר את הרגרסיה בטיפול. במקום זה, היה על בית משפט קמא לקבוע דיון במעמד הצדדים והמטפל, במסגרתו יידונו טענות המבקשת כמו גם בתחושות חוסר האמון הקשה בינה לבין המטפל.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

ח. המטפל לא פועל לחשוף את סיבות הנער ג' שהובילוהו לסרב ללון אצל אביו אלא דוגל בענישה קשה – מה שהוביל לרגרסיה במערכת היחסים של ג' עם האב. ברגע שהמטפל חדל לכפות על ג' לינה ואפשר לו לחזור לבית האם, מזה מספר שבועות ג' שוהה בבית האב סוף שבוע שלם ללא לינה.

ט. האם מבקשת בבקשת רשות הערעור דנן את הסעדים הבאים:

1. הקפאת הטיפול עד לקיום דיון במעמד הצדדים והמטפל, במסגרתו ייבחנו טענות המבקשת.

2. להורות על מינוי מטפל חלופי לאלתר במקום די"ר אלון אורן.

3. להורות על מינוי אפוטרופוס לדין עבור הקטין ג'.

4. להורות על ביטול ההחלטה מיום 4.8.19 המטילה על האם תשלום סנקציות כספיות בסך 5,000 ₪ בגין כל הפרה.

תגובת המשיב לבקשת רשות הערעור

18. ביקשתי וקיבלתי את תגובת המשיב לבקשת רשות הערעור. להלן תמצית טענותיו:

א. אין הצדקה להתערב בהחלטות בית המשפט קמא, אשר התנהל בשיקול דעת ובאורך רוח כלפי הצדדים, ונקט בסנקציות נגד האם אך ורק בהיעדר כל מוצא אחר, על פי המלצות ברורות של המומחה שמונה בהסכמת הצדדים.

ב. הטענות להחלפת המומחה משוללות כל בסיס. המלצות המומחה ניתנו באופן שקול, זהיר ומתון, תוך ראייה רחבה ועמוקה של המערכת המשפחתית.

ג. לשם מניעת ובלימת ניכור הורי, רשאי בית המשפט לענייני משפחה להעביר משמורת זמנית, בהחלטת ביניים עוד טרם שמיעת ההוכחות וחקירת המומחים, כפי שנקבע ב-רמ"ש (חי') 45319-05-19.

ד. הסנקציה שנקבעה היא מידתית והוטלה לאור המלצות המומחה. בלעדיה לא תהא תקומה לעיוות שיצר את הניכור ההורי. גובה הסנקציה הכספית לא גורעת מיכולת האם ובן זוגה לחיות ברמת חיים של האלפיון העליון, בהיות שניהם עובדים בכירים המשתכרים שכר גבוה מאד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

דיון והכרעה

19. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור על נספחיה, בתשובת המשיב ובתיק קמא, החלטתי ליתן רשות ערעור מכוח סמכותי על פי סעיף 410 לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984, לדון בבקשה כבערעור ולקבל הערעור חלקית, באופן שאני מורה על ביטול ההחלטה קמא מיום 4.8.19 המשיטה על המבקשת תשלום סנקציה כספית, ומורה כי בית המשפט קמא יקיים בהקדם האפשרי דיון בנוכחות הצדדים והמומחה המטפל ד"ר אלון אורן, לשמיעת הצדדים לרבות טענות האם כלפי המומחה ומסקנותיו בדבר ההליך הטיפולי עד כה. רק לאחר שמיעת הצדדים כאמור והמטפל ייתן בית משפט קמא דעתו לאפשרות סנקציה ומהותה.

להלן אנמק את החלטתי.

20. ראשית אבהיר כי לא מצאתי לנכון לדון ולהכריע בכל הסעדים המבוקשים בתיק זה, שכן טרם התקיים דיון בבית משפט קמא במסגרתו יישמעו הצדדים והמומחה.

כך לענין החלפת מומחה ומינוי אפוטרופוס לדין לקטין ג'.

במסגרת פסק דין זה ולהלן, אורה לבית משפט קמא לקיים דיון בנדון בנוכחות הצדדים והמומחה, ואז להחליט בשאלות הנ"ל. ככל שלמי מהצדדים תהיה השגה אז על החלטה מהחלטות בית משפט קמא בנושאים הנ"ל תהא הרשות נתונה בידי להגיש בקשת רשות ערעור.

לכן השאלה היחידה בה אעסוק במסגרת תיק זה – האם היה מקום להטיל על המבקשת סנקציה כספית כפי שהוטלה בהחלטת בית משפט קמא מיום 4.8.19, טרם שמיעת הצדדים והמטפל במסגרת דיון שיתקיים, וזאת לנוכח טענות האם, כפי שבאו לידי ביטוי גם בבקשת רשות הערעור הנדונה.

21. שוכנעתי כי המענה לשאלה דלעיל הוא שלילי.

התרשמתי, לאחר עיון גם בתיק קמא, כי מן הראוי היה לקיים דיון בבקשת המבקשת כאן, בנוכחות הצדדים והמומחה ד"ר אורן, לבירור טענותיה בכל הנוגע למומחה, מסקנותיו והצעתו להשית סנקציות על המבקשת, **טרם מתן ההחלטה קמא בעניין.**

22. כך לטעמי היה ראוי לעשות טרם השתה על המבקשת סנקציה כה משמעותית וחמורה – ונזכיר כי מדובר בתשלום סך של 2,500 ₪ לטובת המשיב ובנוסף סך של 2,500 ₪ לטובת אוצר המדינה, בגין כל הפרה – טרם ששמעה מי מהצדדים וניתנה להם ההזדמנות להשמיע טענותיהם בפניה במסגרת של דיון פרונטלי, הן לעניין האמור בדו"ח המומחה בכלל, והן לעניין הצעתו להשית סנקציה כספית על המבקשת בפרט. **בכך צודקת המבקשת בטענתה.**

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלונית נ' אלמוני

- 1 ראו בעניין זה: רמ"ש (חי') 19-06-65705 פלונית נ' פלוני (16.8.19).
- 2 23. אין ממש בטענת המשיב בתשובתו דנן, כי מאחר שהמבקשת ובן זוגה נהנים משכר גבוה
- 3 מאד, אין בהטלת הסנקציה הכספית כדי לפגוע בה כלכלית. חומרתה של סנקציה כספית
- 4 לא נמדדת רק בפגיעה בקניינו של אדם, אלא היא בעלת השלכות נוספות וקשות לא פחות
- 5 דוגמת פגיעה בכבודו, בעצמאותו ובהלך רוחו. כל אלו מהווים סיבה נוספת לצורך בקיום
- 6 דיון טרם השתת סנקציות כה משמעותיות.
- 7 24. מסקנתי זאת מתחזקת לנוכח עיון בהחלטה קמא נוספת מיום 25.10.19 במסגרתה הובהר
- 8 למבקשת, כי אם יתברר כי אין בסנקציה הכספית כדי להרתיעה, יושתו עליה סנקציות
- 9 נוספות – התליית רישיון נהיגה, ביטול כרטיסי חיוב ועיכוב יציאה מהארץ. לנוכח זאת,
- 10 ברי כי דרוש דיון מעמיק ובהקדם, שישמע את טענות הצדדים והמטפל בנדון, ימקד את
- 11 הצדדים בסוגיות הדורשות ליבון לשם המשך הצלחת הטיפול המשפחתי, בחינת המשך
- 12 הקשר עם המטפל הנוכחי ועוד, והכל טרם הטלת סנקציות חמורות כאמור.

13

14 **סוף דבר**

- 15 25. לאור כל האמור לעיל אני מורה על ביטול ההחלטה קמא מיום 4.8.19 המשיטה על
- 16 המבקשת תשלום סנקציה כספית, ומורה על קיום דיון בבית משפט קמא, במועד מוקדם
- 17 שייקבע על ידי השופטת קמא בהתאם ליומנה, בנוכחות הצדדים והמטפל ד"ר אלון אורן.
- 18 במסגרת דיון זה יישמע בית משפט קמא את טענות הצדדים הנוגעות להליך הטיפולי,
- 19 לרבות טענות האם כלפי המומחה (שגרמו לה לטענתה לאבד אמון בו) ומסקנות המומחה
- 20 בקשר להליך הטיפולי הנדון. כן יבחן בית משפט קמא במסגרת הדיון האמור את בקשת
- 21 האם למינוי אפוסטרופוס לדין לקטין ג'.

- 22 לאחר קיום הדיון האמור, ובהתאם לממצאיו, יהיה בית משפט קמא רשאי לשקול שוב את
- 23 שאלת הטלת הסנקציות על האם, ככל שימצא לנכון, והכל בהתאם לשיקול דעתו.
- 24 26. בנסיבות הענין אינני עושה צו להוצאות.
- 25 27. עירבון שהפקידה המבקשת יוחזר לה באמצעות באת כוחה.

26

27

28

29

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 19-10-10322 פלוגית נ' אלמוני

1

2

המזכירות תעביר פסק דין זה לצדדים.

3

4

החלטה זו מותרת לפרסום תוך השמטת שמות הצדדים וכל פרט מזהה אחר.

5

6

7

8

ניתן היום, כ"ט חשוון תש"פ, 27 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

9

חננאל שרעבי, שופט

10

11

12

13

14